

Risto Hauvonen

Kekkosen ja Sorsan kriisivuosikymmen 1970-luku tutkimusten ja aikalaisten silmin

LECTOR KUSTANNUS OY

Mustankivenkatu 2 E 89

00980 Helsinki

aivo@lector.fi, www.lector.fi

Suomi oli kylmän sodan sivunäyttämö koko 1970-luvun. Vuoden 1970 eduskuntavaaleissa Moskovan tukema kansanrintamahallitus koki tappion ja eduskuntaan tuli porvarienemmistö. Samalla Neuvostoliiton painostus Suomea kohtaan kasvoi entisestään. Presidentti Kekkosen oli otettava huomioon Moskovan mielipide hallitusten muodostamisessa ja hänellä oli vaikeuksia saada kokoon enemmistöhallituksia. Suomessa oli 1970-luvulla peräti 11 hallitusta. Näistä vähemmistö-/virkamieshallituksia oli viisi.

Presidentin työpariksi 1970-luvulla nousi vähitellen Kalevi Sorsa. Hän toimi 1970-luvun kriisivuosikymmenellä kahden hallituksen pääministerinä ja kahdesti ulkoministerinä. Maailman politiikan muutokset ja kylmän sodan tuulet puhalsivat Suomessa samalla kun Suomi aloitteli neuvotteluja EEC:n vapaakauppa-alueeseen liittymiseksi. Moskova vastusti Suomen EEC-sopimusta jyrkästi ja pyrki kaikin tavoin puuttumaan Suomen valtiokoneiston toimintaan. Neuvostopainostus vaihteli sään tavoin, välillä oli matalapainetta, välillä korkeapainetta. Yleensä Kremlin puuttuminen Suomen asioihin kasvoi, kun maahamme muodostettiin uutta hallitusta. Neuvostoliitto seurasi lähes vainoharhaisesti Suomen suhteita länteen ja pyrki rajoittamaan ulkopoliittisia toimintaedellytyksiämme. Jatkuva idänpaine ja taustalla häilyvä presidenttipeli löi leimansa epävakaaseen 1970-lukuun, jota on kutsuttu myös toiseksi vaaran vuosikymmeneksi.

Tämä kirja analysoi tuota hyytävää vuosikymmentä teemasta kirjoitettujen tutkimusten ja aikalaisten silmin. Keskeisessä osassa teoksessa on Urho Kekkosen ja Kalevi Sorsan yhteistyö vaaran vuosina.

Kirjoittaja: Risto Hauvonen

Kustantaja: Lector Kustannus Oy

Sidosasu: sidottu, kovakantinen

Kieli: suomi

Koko: 145 x 220 mm

Sivumäärä: 536

ISBN: 9789527433706

Ilmestyminen 2/2022

YKL: 90

www.lector.fi

Poliittisen historian tutkija VTT **Risto Hauvonen** on erikoistunut Suomen sotien jälkeisen ajan sisäpolitiikkaan. Hänen väitöskirjansa käsitteli vallan siirtymistä Kekkoselta Koivistolle. Hauvonen on aiemmin julkaisut teokset *Koivisto Kekkosta kaatamassa* ja *Taistelu Koivistosta, Koiviston presidenttikausi 1982–1994*.

Kirjan tekijän ilmoitus:

1. Sivulla 30 käsitellään valtiosihteeri Matti Tuovisen päiväkirjoja. Alpo Rusin käytössä on ollut Tuovisen alkuperäiset päiväkirjat. Hauvonen on käyttänyt työssään julkaistuja, Juhani Suomen toimittamia Tuovisen päiväkirjoja.
2. Kirjan Zavidovo-vuotoa käsittelevässä luvussa tekijältä on jäänyt onnettomien sattumusten vuoksi pois yksi tärkeä lähde-teos, *Kremlin jalanjäljet* (Docendo 2017).